

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 472/2021
20.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Санда Ћорац адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, ВП ... Рашка, коју заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1142/20 од 07.12.2020. године, у седници већа одржаној 20.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ се као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1142/20 од 07.12.2020. године – става другог изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Рашкој П 262/19 од 25.11.2019. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете плати, и то: на име претрпљених физичких болова износ од 91.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 63.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 70.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 150.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 25.11.2019. године као дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете плати износ од 7.193,76 динара са законском затезном каматом почев од 07.08.2018. године као дана вештачења до исплате. Ставом трећим изреке, за вишак преко износа досуђених у ставу првом изреке пресуде тужбени захтев је одбијен као неоснован, и то: на име претрпљених физичких болова за износ од 109.000,00 динара, на име претрпљеног страха за износ од 37.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности за износ од 30.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености за износ од 95.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев за вишак преко износа досуђеног у ставу другом изреке, и то за износ од 3.083,03 динара. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 128.048,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1142/20 од 07.12.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Рашкој П1 262/19 од 25.11.2019. године у ставу првом и другом

изреке. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Рашкој П1 262/19 од 25.11.2019. године у ставовима трећем, четвртном и петом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете, поред износа досуђених ставом првим изреке пресуде Основног суда у Рашкој П1 262/19 од 25.11.2019. године плати, и то: на име претрпљених физичких болова износ од још 109.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од још 37.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од још 30.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од још 95.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 25.11.2019. године као дана пресуђења па до коначне исплате, и на име накнаде материјалне штете, поред износа од 7.193,76 динара досуђеног ставом другим изреке пресуде Основног суда у Рашкој П1 262/19 од 25.11.2019. године, плати и износ од још 3.083,03 динара са законском затезном каматом почев од 07.08.2018. године као дана вештачења до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 209.096,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену – става другог изреке, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући другостепену пресуду у побијаном делу, на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18720), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је рођен ... године и био је у радном односу код тужене до 16.11.2017. године, обављао војну службу у својству професионалног војника у чину ... по основу више закључених уговора о раду на одређено време. Даном 07.03.2017. године, обављајући послове ... у бази ... код ..., тужилац се повредио тако што је приликом подизања шерпе тежине између 30 и 40 килограма осетио јак бол у слабинском делу кичме и дуж десне ноге, након чега је клонуо. Медицинским вештачењем вештака неуролога и вештака неуропсихијатра утврђено је да је у конкретном случају подизање терета био фактор који је утицао на настанак дискус херније, односно трауматско оштећење коренова кичмених живаца, с тим да је постојање дегенеративних промена на тужиочевој кичми створило повољан терен за појаву наведеног оштећења. Не постоји преглед нити медицинска процедура којима би се и приближно одредио допринос предиспозиције у настанку обољења које је код тужиоца проузроковало тешке последице. У време повређивања тужилац је трпео физичке болове јаког интензитета, који су се у наредном периоду смањивали до нивоа средњег и лаког интензитета, а сада трпи хронични неуропатски бол слабог интензитета. Такође, тужилац је трпео секундарни страх средњег и лаког интензитета, а дошло је и до умањења његове животне активности за 30%, као и до наружености због одузетости десног стопала које се манифестује тиме што отежано хода (тзв. петлов ход) и носи перонеални апарат на десној нози који је видљив приликом ношења кратких панталона, због чега трпи душевне болове лаког интензитета. Због повређивања тужилац је био на боловању у периоду од 24.04.2017. године до

16.11.2017. године, у ком периоду му је тужени исплаћивао накнаду зараде која је била за 10.276,79 динара мања од његове редовне зараде.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да подизање терета у означеној тежини представља опасну делатност због које је тужена одговорна за накнаду штете коју тужилац трпи због поврђивања, али да допринос тужиоца настанку штете износи 30%. Стога је укупно утврђену висину накнаде припадајуће нематеријалне и материјалне штете умањио сходно утврђеном доприносу и за те износе одбио тужбени захтев.

Другостепени суд је оценио да је због погрешне примене материјалног права, члана 177. став 3. ЗОО, погрешан закључак првостепеног суда о постојању доприноса тужиоца настанку штете, па је преиначио првостепену пресуду у одбијајућем делу тако што је усвојио тужбени захтев у целисти.

По становишту Врховног касационог суда, побијана одлука другостепеног суда заснива се на правилној примени материјалног права.

Према правном правилу за ослобођење од одговорности за штету од опасне ствари или опасне делатности прописаном чланом 177. став 3. ЗОО, ималац се ослобађа одговорности делимично, ако је оштећеник делимично допринео настанку штете. Одредбом члана 192. ЗОО прописано је да оштећеник који је допринео да штета (материјална) настане или да буде већа него што би иначе била има право само на сразмерно смањену накнаду. Кад је немогуће утврдити који део штете потиче од оштећеникове радње, суд ће досудити накнаду водећи рачуна о околностима случаја, с тим да се одредбе о подељеној одговорности и снижењу накнаде које важе за материјалну штету сходно примењују и на нематеријалну штету (члан 205. ЗОО).

Применом цитираних законских одредби на утврђено чињенично стање, према коме је несумњиво утврђено да су поред подизања тешког терета, као директном узроку, настанку обољења тужиоца – дискус хернији допринеле и утврђене дегенеративне промене на његовој кичми као погодан терен за настанак обољења, нарушено здравствено стање тужиоца пре самог штетног догађаја допринело је да штета буде већа него што би иначе била, с тим да не постоји медицинска метода којом би се поуздано утврдило колики је допринос наведених промена у настанку обољења тужиоца.

Међутим, и поред тих околности, ревизијски суд налази да је висина досуђене накнаде нематеријалне штете по свим траженим видовима правилно одмерена на основу критеријума прописаних одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, према свим околностима случаја и јачини и трајању претрпљених болова и страха. Стога су износи накнаде од 200.000,00 динара за претрпљене физичке болове, по 100.000,00 динара за претрпљени страх и душевне болове због умањене животне активности и 245.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености, у складу са значајем повређеног добра и циљем коме служи та врста накнаде, па се њима не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (члан 200. став 2. ЗОО).

С обзиром да се ниједном процедуром не може ни приближно одредити допринос предиспозиције у настанку обољења које је код тужиоца проузроковало тешке последице, правила о подељеној одговорности за накнаду материјалне штете се не могу применити, па је тужена правилно обавезана да тужиоцу исплати пуну накнаду по основу разлике између припадајуће зараде и накнаде која му је исплаћена у периоду боловања, применом члана 195. став 1. ЗОО.

Имајући у виду изложено, наводи ревизије су оцењени неоснованим.

На основу изложеног, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић